

ærede Rigsdagsmand sagde, at naar jeg talte om Uafhængighed, vilde jeg vel ogsaa arbejde for en talrig Classes Uafhængighed, som nu ikke havde den, nemlig Fæstebønderne. Sa, jeg har arbejdet og skal arbejde i den Retning, saavidt jeg troer det stemmer overeens med Retfærdighed, og saavidt jeg troer, at det kan skee. Men udover det gaaer ikke min Forpligtelse. Men den Afhængighed, der følger af en vis oconomisk Stilling, er en ganske anden Afhængighed og staaer overfor en ganske anden Uafhængighed, end den, vi kræve af Embedsmanden, der skal optræde som Gjennemfører af Lovens Forskrifter og tvinge Andre ind under dem. Der er endnu eet Punkt, som jeg skal opholde mig ved. Der er gjort gjældende, at der handles her om en for alle Samfundsklasser vigtig Deel af Embedsmænd. Den ærede Landstingsmand omtalte Forholdet mellem Arbejde og Løn, og han fandt sig ikke foranlediget til Andet end i Almindelighed at udtale, at der finder Misforhold Sted. Han henkastede derimod en Ytring om en enkelt Embedsmand, som i 11 Maanedes havde været borte fra sit Embede, der var bleven bestyret af en Fuldmægtig. Jeg vil spørge: er det noget sædvanligt, saaledes at man kan slutte Noget deraf? Pleie Herredsfogderne i 10—11 Maanedes at være borte fra deres Embede, eller ønsker den ærede Rigsdagsmand, at det skal være sædvanligt? Er det ikke baade det, den ærede Landstingsmand og jeg forlange, at Herredsfogden skal passe sit Embede, og er det ikke det, vi erkjende ikke kan skee, naar Embedsmanden ikke er tilstede? Over den ærede Landstingsmand at beskrive, at Herredsfogden skal være en dygtig Embedsmand, der har Kundskab til at stifte Ret, og at han skal være stadig ved sit Contoir, for at kunne træffes i enhver Forretning, og at han skal være i sit District, for at varetage Alt, hvad der foreskalder? Man skal ikke anføre saadanne abnorme Forhold til Grund for at nedsætte Lønnen, men hvis saadanne Tilfælde forekomme, skal man indsende Klage til Justitsministeriet derom, og hvis saadanne Klager ikke hjælpe, skulle vi bringe Angiggendet frem i rette Form og bevise, at Embedsmanden forsømmer sit Embede ved at være fraværende. I visse Tilfælde kan det

godt være skeet, at man har brugt Embedsmanden andesteds, uden at Embedet derved er blevet forsvundet, men Sigt kan ogsaa indtræde ved en utilladelig Overbærenhed af Bedkommendes Foresatte, men en saadan Sag skal ikke her drages frem, for deraf at drage Slutninger; thi den virkelige Opgave for Dommerne og Bestyrerne er en vanskelig Opgave, hvis heldigste Løsning bør være os alle magtpaaliggende.

Willing: Naar den sidste ærede Taler beklagede, at jeg ikke havde indladt mig paa en Undersøgelse af, hvormeget en Embedsmand behøvede for at kunne leve nogenlunde ordentligt, maa jeg hertil bemærke, at det vilde være mig aldeles umuligt at gaae ind paa at give en saadan detailleret Undersøgelse heraf; man kunde snarere vente, at den ærede Landstingsmand vilde have gjort det, da han fra sit Standpunkt vistnok bedre vilde være istand til at sige, hvormeget den lærde Klasse behøver. Jeg er gaaet ud fra den Grundsætning, at man skal sætte Tøring efter Næring. At en Embedsmand ikke skulde have Mere at leve af end en Landmand, har jeg aldrig sagt. Jeg kan godt forstaae de forskjellige Anskuelser om dette Spørgsmaal, der gjøre sig gjældende hos de forskjellige Personer, der dømme herom; den, der selv har flere tusinde Rigsdaler om Aaret at leve af, er af den Formening, at Embedsmændene ikke kunne komme ud af det med Mindre; medens de, der ikke ere stillede saa gunstigt, betragte Sagen paa en anden Maade. Jeg skal være villig til at indrømme Embedsmændene en efter min Mening meget god Løn, og jeg troer, at de Satter, der ere vedtagne af det andet Thing, maae betragtes som rundelige. Den ærede Landstingsmand sagde, at man ikke burde kaste saadanne Spørgsmaal af en enestaaende Natur ind og drage Slutninger deraf. Jeg troer, at det vil fremgaae af Rigsdagstibenden, naar den bliver trykt, at jeg udtrykkelig fremhævede, at det omhandlede Exempel var enestaaende, som man ikke kunde lægge nogen videre Vægt paa. Dette udtalte jeg ligesvem, og altsaa kan den ærede Landstingsmand ikke sige, at jeg vilde kaste dette ind som en almindelig Sætning. Da jeg har Ordet, skal jeg tillade mig